אן איינטנע סוכה

(ערצעהלונג)

פון ה. מ קרישענבוים

צייט לייזער אברהם חיים'ס איז ארונ טער פון די קעסט וואס ער האט געגעסען ביי זיין שוויער ביז ער איז געקומען אויף דער עלטער איז ביי איהם געווען דער שווערסטער יום טוב פון אלע ימים טובים, דער יום טוב קיבות —

פאר קיין יום טוב האט זיך רב לייזער אזוי נישט געשראקען ווי פאר דעם יום טוב סוכות —

פסח דארף מען בלויז מבער זיין חכין זעהן עס זאל נישט בלייבען אין קיין ווינ קעל קיין מהשחו אנגרייטען מצה שמורה מיט ווייז דאס איבערגיע קומט שוין זעלבסט, אמת מאקע ער מוז איינגעבען זיין האנדעל א דורך לאזן דעם יאריג, און אליין שטעהן און צוקוקען ווי אלע תבואות פארן, ווייץ, ארבעס ווערען ארויס געטראגען און שפייכלער פון זיין קאנקי רענט

ער ווייסט אבער ער שפירט, אז מאקע דערמיט שטעהט ער העבער פון זיין קאנ קורענט וואס יענער קען נישט ביישטעהן דעם יצר הרע, גובר זיין אין זיך דאס מעגיל ליבע איבער אכט טאג אין וועלכע עס איז שטרענג פערבאטען ריינינצונעהמען חמיי אונטער זיין רשות, „ סטהון זיך פון דעב שלום הדמיון פון דעם וואכרעיגען הו הא — און ארויינלעבען זיך אין יומטוב-דינג מתלבש זיין זיך במלבושי יום טוב, שפ רען דעם טעם פון פסח וואס ער פיהלט

שבועות איז נאך ערינגער — יום טוב מען מעג טהאן וואס מען וויל. עסען וויל מען וויל, פליישיגס — מילכיגס. — אב סעל משקה — עסען וואו מען וויל — אלעס וואס מען דארף טהון איז זיך נא משמח זיין ווייזען אז מען איז ציפרידע מיט דעם עכנטפער „נעשת ונשמע"„

אז מיר גלויבען אין דעם וואס, אונזע רע עלטערען האבען מקבל געווען אויף זיך אבוואהל עס איז געהאנגען א בארג איבער זייערע קעפ.

ראש השנה — יום כיפור — פון דעם איז דאך אבגערעדט וועלכער איד האט דאס דאמאלס אין זינען דעם חומר? דעם גוף? אדרבא יעדער איינציגער דארף וואס מעגר זיך אריינלעבען אין התעוררות בתשובה" גערעכנען אז ער שטעהט פאר איינעם פון וועלכען ער בעט דאס לעבען פאר א יאהר, און נישט נאר בלויז דאס לעבען בען מאקע א שנת פרכסה אויף א יאהר אין וועלכען עס זאל זיין צו בעצאהלען שכר ליימר פאר די קינדער.

א יאהר אין וועלכען עס זאל זיין צו שיקען א פדיון צום רבין און א יאהר אין וועלכען עס זאל זיין צו מאכען א בבבודיג מלבוש.

אין ניט נאר דארף ער בעטען בלויז פאר זיך ער מוז אויך בעטען פאר א יאהר פון גערעטעניש אז עס זאל זיין תבואה לרוב, וועלכע די פייערים זאלען נישט האבען יאריד פערקויפען עס צו איהם, און ער זאל עס קענען פעקויפען צו די וועל כע וועלען קומען פון "פרייסען. וואו דער האנעל האט אויסגעקלאפט די גאנצע תבואה, און אויף די פעדער איז נאר נישט געבליעבען מחמת ער ווייסט דאך ביי זיך אז א האנעל מוז זיין איז דארף ער זיין דא אין דער מדינה, זאל ער זיין אין אל דער מדינה דורך וועלכע ער קען רייך ווע רען.

אנדערש איז אבער סוכות.

סוכות איז ביי רב לייזערען דער שווער סטער יום טוב מילא פון אתרוג איז דאך אבגערעדט די ערשטע טעג יום טוב האט ער צייט צאריך צו זיין ביי די נעזעים מתכון צו זיין די רוחית אבער די סוכה? דא שפירט רב לייזער ווי א שווערער שטיין ליעגט איהם אויף דעם הארצען, וועלכען ער קען בשום אופן נישט ארונטער נעהמען.

די סוכה?

מילא אין דעם הויז וואו ער וואוינט, וואו עס איז אונטער געשטעלט פון אלע ציער זייטען, און מאכט זיך א מאהל א שטארקער ווינד ציטערט ער מיט די נשמה אז עס זאל איהם נישט אויסקומען דאס ער דאך זאל פון איהם אנלויפען ער זאל בלייבען „כצאן בלא רועה" אדער אז עס מאכט זיך א רעגען.

דער שניי צוגעהט אין ער מוז אונטער שטעלען דאס טשאלעגט טעפעל.

צו דעם איז ער שוין צוגעוואוינט

אבער סוכות וואס טהוט מען?

נערמען די טהיר פון דער קאמער, דעם לאדען פון פענסטער צוזאמענשטע לען א סוכה איז עפעס נישט פאסיג — דאס איז נישט קיין דירת קבע נישט אזוי דארף זיין א סוכה ווי נאט האט געבאטען, אז יעצט וואו איז שלאפען?

וואו שלאפט מען דאס נישט די ער שטע צוויי נעכט אין דער סוכה, יעצט א פרק משניות? א געזעל טהיי, וואס הייסט עפעס אבגאהן נאט, פערוופען זיך אזעלכע געסט ווי די אויפזיין די זיבען זאלען פון אידענטיס ווי אברהם יצחק, יעקב, יצעגן מיט זיי צוזאמען ביי א צוזא מענגעשטעלטע סוכה פון עטליכע ברעט לאך פערהאנגען מיט די זעה וואס נוצע, א גאנץ יאהר פאר מילאכה?

אויפשטעלען זיך א סוכה איז ער נישט ביכולת עפעס א קליינקייט מאכען אזא בנין, א בנין וועלכעס דארף געגוצט ווערען פאר אזא הייליגע זאך אמת דאס יאהר איז נישט געווען קיין שלעכטעס תבואה איז געווען רהוב, ער האט געמאכט גוטע מחחים אבגעשפארט עטליכע הונדערט רובעל.

ווי אזוי נעהמט מען עס אבער אויס געבען אויף א סוכה?

א מיידעל וואקסט אונטער נאך א יאהר נאך א יאהר — מען דארף קלעהרען וועגען א תכלית מכוח א שידוך נדן — מתנות — הוצאת החתונה, שלמה וואקסט אויך אונטער דער מלמד מאהנט שכר לימוד

אין יעדען סוכות פלעגט זיך לייזער פערקלייבען אין שמעחילס סוכה וועלכע איז געווען א יאהר סוכה, א אמת שעהנער בנין, מיט געמייערטע ווענד, א שעהן פענ סטער, צוויי פלוגעל וועלכע האבען זיך געעפענט פון ביידע זייטען און זיך אנגע קוקט ווי צוויי ברונז-דיגע מחותנים נאך דער חופה, אוועק וועצען זיך אין א עק פון טיש און זיפצען.

זיפצען וואס ער מוז מקיים זיין א מצוה אין א געבארגטען מאנטער, זיין אז אורח ביי יענעם.

ווען ער האט זיך אוועקגעשטעלט זא גען די אושפזיין, תיבו תיבו אושפזיין עילאין" האבען זיינע ליפען געשעפטשעט גלאט אין דער וועלט אריין ער האט קיינ מאהל נישט פערשטאנען וואס ער זאגט. עס האט זיך איהם געראכט דאס ער לאדעט נישט אויף די געסט צו זיך, פערקעהרט ער איז זעלבסט א געבעטענער אן אורח ער איז רב שמעחילס גאסט אויף סוכות

GILLETT'S
LYE
צו מאכען זיף זאל הייך מאכען הויסען
רייניגען רשטשעפקען סיפס
קלאזעטס, מיסס
פון פיר
מיל שטיקען
ווערשקלען
אויסס
מעטריקס
שטעריל
עקזיסטענט
נאכגעמאכטס
GILLETT'S
LYE
THE GILLETT COMPANY LIMITED
TORONTO ONT.

שעכטערס

סטאר איז דער איינציגער פלאץ אין דאס מילטאן וואו אלע אידען, ליי האמלמאל נער סיי פרעמדע קוטען זיך צוזאמען, עס איז א פלאץ וואו איהר קריגט פון אלעטען, דרייזנדרס, קלאטהינג, מענס פורנישינגס און דאס גלייכען. אויך א גרויסען אויסוואהל פון אידיש נאציאנאלע, און רעליגיעזע ארטיקלען, ווי: טליתים, סדורים, ציציות, מזוזות, מחזורים, תפלין, שנה טובה קארטען, אידישע מוזיק, אזוי דיישע ליטעראטור, ראמאנען, דיקשאנערס אלע טעגליכע און וועכענטליכע אידישע צייטונגען און זשורנאלען. איך גיב אויך ארויס חתונה לייסענס, סיטיזען פייפערס, שרייב אונטער אפידיוויטס, נעזעצליכע דאקומענטען און זא ווייטער.

מטאר איז אפען ביז 10 אוהר אבענדס. נעדענקט דעם אדרעס.

שעכטער, קארנער יארק און פארק, איין בלאק פון דעם סיטי האל.

James L. SHEKTER
Justice of the Peace, Issuer of Marriage Licenses and Citizens Papers.

דר. ד. א. סיגעל
דענטיסט
קארנער סט. פעטריק סט. און ספדינא עוו. אפיס טעלאפאן קאלידוש 6073, הויז טעלעפאן קאלעדוש 6937

דר. מ. קייטס
דענטיסט
218½ קווין סטריט וועסט
קארנער קווין און מעקאל סטריט
DR. M. KATES, Dentist
218½ Queen St. West
Phone Main 979

וועגען די פארשיע
די זעהר גוט לעבע
פאליסעס וועגדעש ז
rs Life Assurance
f Canada
Office 1109 C.P.R.
ng d. Seigler Manager

ראס עסען וואס זיין "מיידעל" דערלאנגט איהם איז נישט דיינס נישט ער האט גע ארבייט דערויף נישט פון זיינע פערהיינ סטען איז עס.

שמעריל פלעגט איהם אויסריידען וואס זיפצט איהר אזוי ר. לייזער?

איהר זעהט דאך די סוכה איז נעגנג ערוים דער טיש געגנג ברייט, פלאץ איז פאראן געגנג נאך וואס דארף איך איהם ארבא אז כיר זיצען צוזאמען איז פרעש ליכער "שנים שושבין ועוסקין" איהר וויסט דאך ר' לייזער, עסט טרינקט נאט אויף פערזוכט מיין שנאפס אמתער פינף און ניינציגער, קיין זובען אין פופציגער קען איך נישט טרינקען ער פערדרעהט דעם קאפ. באלד איז ר' שמעריל איבער געגג גען אויף אן אנדער שמעס. מכות העב חזן, און וואס פאר א תורה ער האט גע הערט פון רבין שליטא — פאר די תקיעות וואי דער רבי האט בפירוש מרמז געווען אז תר"ו קומט משיח, די סיטרא אחרא מוז פערשווינדען אייל זי האט גובר געווען, הייגט ביי תשליך צוריקגעהעגריג פון וואס סער ווי ער האט אליין געזעהן ווי די פיש לאך האבען געעפענט די פיסקלאך און איינ געשלונגען וואס דער רבי האט ארויסגע שאפעלט פון די קעשענעס, דער רבי ואר לעבען האט געהייסען יוסף שוחט ער זאל איינגען א פרעהליכעס דער רבי אליין האט צוגעקנאקט מיט די פינגער און צוגעבאט הגט מוחל — מוחל —

ר. לייזער פלעגט נישט ענטפערען נאר אן זיפצען פערזוכען צו ביסלאך פון עסען דאס איבערגיע הייסען צוריק נעהמען.

אזוי זענען פערשווינדען יאהרען אין יאהרען קיין אייגענע סוכה, קיין אייגע נעם בנין, האט לייזער נישט געמאכט.

צוזאמענשטעלען א סוכה אויף די אכט טאג האט מען ביי לייזערען אויך נישט געקענט פועל'ן איך וועל מיר נישט ערלויבען דאס צו טהון, פלעגט לייזער טעהן'ן צו זיינע גוטע פריינד אויב שטעה הען א סוכה איז א סוכה מיט אלע דינים. אויב נישט איז נאר נישט.

און לייזער וואלט פייליכט קיין מאהל נישט געווען גענומען זיך צו בוען קיין אייגענע סוכה ווען עס פאסירט נישט פאל גענדער צופאל.

ר. שמעריל איז געשטארבען, דאס הויז איז איבערגענאנגען ביריש צו זיינעם א זוהן וועלכער האט געמאכט פון דער סוכה א דירה פאר זיינע קינדער דאמאלס האט ר' לייזער אויפגעגעבען זיין לעצטע האפנונג און גענומען זיך בוען א סוכה כדבעי.

ער איז מישה געווארען מיט יודע דעם סטאליאר אז ער זאל איהם מאכען א סוכה'לע אז מלאכים און הימעל זאלען זיך פריינען אכטונג געבען עס זאל זיין כדת וכדין גענומען דעם מאליער פון שטעדטעל אלע 'אושפיזין" און בילדער פון דער 'כותל המערבי'„

ער אליין האט נישט אבגעטראטען פון דער ארבייט. געשטאנען און געקאכענדע וועט ווי אזוי יערע זאך זאל געטהון ווערען, ערען טאג האט ער פערבעטען צו זיך א פרערען בעל הבית אלס מכין און דורך דער צוים וואס לייזער האט געשטעלט די סוכה האט ער געשפירט ממש אז ער ווערט מינגער פון טאג צו טאג ער וועט קענג שליים זיין דעם "חג האסיף" דעם „זמן שמחתנו" די מצוות ארבעה מינים אזוי ווי עס דארף צו זיין, און עס האט איהם ממש פערדראסען פאר וואס ער האט אס נישט געטהון מיט עטליכע יאהר צוריק.

צו דער זעלבער צייט ווען די סוכה האט שוין געהאלטען ביי פערטיג ווערען, איז אנגעקומען אין שטעדטעל א נייעס און עס האט איהם גערעכענט א מלחמה, דער הייטש נעהמט זיך שלאגען מיט רוסלאנד און מען שמועסט אז ער וועט קומען דא אהער אויך. און מען וועט באלד הערען פערלאזען האס שטעדטעל.

א שטיק געזאנג האט זיך פלוצלינג אב גערעסען ביי ר. לייזערען — אין דאס מעגליך?

— מען האס זיין?

נאכדעם ווי איך האב מיך יאהרען אין יאהרען זיך געוואלגערט אין א פרעמדער סוכה, געווען צו נאסט ביי א פרעמדען טיש, דעם שעהנסטען יום טוב און יעצט אויף דער עלטער, ווען איך האב אזוי פיעל כוח און געזונד אוועק געגעבען צו מאכען מיר א איינענע סוכה — זאל איך זי הארפען פערלאזען?

ר„ לייזער האט פלוצלינג ליעב בעקו מען דעם נייעם בנין ליעב בעקומען די סוכה, געפיהלט אז די סוכה איז יעצט א טהייל פון זיין לעבען. א חלק פון זיין נשמה און טאג און נאכט, יערע פרייע מינוט איז ער געווען ביי הער סוכה בעטראכט זי, בעקוקט זי, אכטונג געגעבען אז עס זאל איהר גאר נישט פעהלען, און אין הארצען ביי זיך מבטל געמאכט אלע נערגאנקען ווע גען דער מלחמה. ווייס איך וואס מענשען קענען אויסטראכטען, וואס הייסט עפעס מלחמה?

נעהן גאר פשוט הרגענען מענשען, פאר וואס? פאר ווען? וואו איז דער "לא תרצח"?

עס איז אוועק דער ראש השנה ווע קער און געווען זעהר א טרויעריגער או ביטערער געקומען יום כיפור און הייסט טעל האט זיך גענומען שפירען דאס קו מען פון שנא. יערע טאג האט מען דער צעפלט אז אט — אט און דער שנא קומט אין שטעדטעל זעלבסט איז אנגעקו מען מיליאר מען האט געמאכט פארבערי לייזערען.

טונגען צו בעשעען דאס שטעדטעל די אויזוואהנער האט מען געהייסען זיין גרייט זיך צו ראטעווען, און לייזער האט געש פירט אז ער וועט עס נישט איבער האל טען, צו פערלאזען די סוכה, דאס שעה סטע וואס ער האט געטרוימט די נאנצע טעג פון זיין לעבען און עס איז יעצט מקיים געווארען.

ערב סוכות אין שטעדטעל איז שטיל אלעס ווי אויסגעשטארבען די געשעפטען זענען צו מען האט מורא אין נאס ארויס צו געהן מען הערט שוין דאס קומען פון שוכא, דאס סקריפען פון די הארמאטען, די מילחמה בעעבט אויס מען לויפט, מען פאלט קוילען פליהען מענשען לויפען. נא הענטע הונגעריגע, באלד דערמאהנט זיך לייז זער אז היינט אין ערב סוכות, היינט דארף ער מאכען די חנוכה. אז היינט וועט מקומ וועדען דאס שעהנסטע פון זיין לע בען נאך וועלכען ער האט אזוי לאנג גע האפט.

די סוכה האט ער אויסגעהאנגען מיט די טייערע פריכטען, ארומגעהאנגען מיט פערשידענע שפיעלצייג. מינגעריגע אלעס אז אויף דער נאכט זאל ער נאר נישט דאר פען זוכען.

עס ווערט טונקעל אין שטעדטעל ווערט רוהיגער, מען הערט ניט קיין שוא, דיא זעלבער וועלכע שטעהן אויף דער וואך פרו בירען פערזיכערען אז אלעס איז רוהיג צום האוגען האט ער אבער מורא געהאט צו געהן, שטיל האט ער אבגעראוועט ביי זיך אין הויז אלע מינוט זיך געגעבען א חאפ צו צום פענסטער זעהן וואס עס הערט זיך און מיט א הארץ פיל מיט שמחה איז ער ארויס אין סוכה, געהייסען בענשען ליסט אליין זיך אוועק געשטעלט געזאגט "אושפיזין". געזעהן ווי אברהם מיטט אריין זעצט זיך רעכטס לעבען איהם מקיים צו זיין מצוות סוכה

ער האט גענומען דעם בעכער אנגע פילט מיט ווין געגומען מאכען קידוש סברי — מרנן ורבנן — —

פליעלונג טראך — טראך — —

א האגעל פון קוילען האט גענומען אל הען איבערן שטעדטעל, עס האט גענו מען דונערען מיט הארמאטען פייער באלד איז דאס נאנצע שטעדטעל איינגעהילט גע ווארען אין א פייער פלאם.

נאך אי דער לייזער האט צייט גע האט צו עדיגען דעם קידוש, צו מאכען "שהחינו" האט א שראפנעל צו וואהרפען דעם נאנצען בנין, צוזאמען מיט דער דירה אין בעגראבען אונטער זיך אלעס וואס עס האט זיך דארט געפונען צוזאמען מיט רב לייזערען.

ושמחתם בחגיכם-בלויז מיט יאללעס'ס פארניטשור

אזוי ווי ס'איז איבערגעבליבען בלויז א קורצע צייט צו יום-טוב גיבען מיר אייך די געלעגענהייט אויס צו פיקסען אייער היים מיט שעהנע פורניטשור צו האלבע פרייזען און נאר בלויז

$1 איינצאהלען

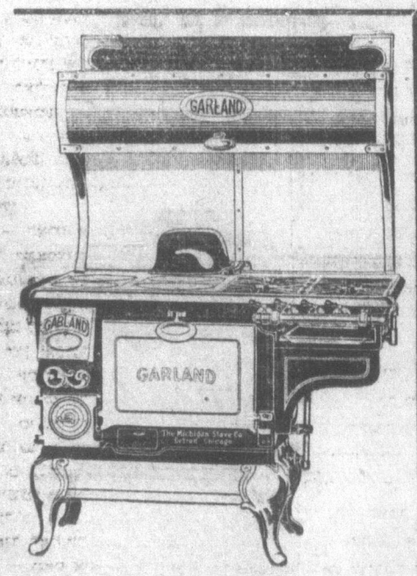

צו וואס דארפט איהר יוזען 2 סטאוס אין קיטשען, ווען איהר קענט קויפען איין קאמבינייטשאן קאלין אין גוט סטאוו ביי ל. יאללעסעס. שפארט אייך פיעל ארבייט און-פערגעהמט ווענג פלאץ דער גארלאנד סטאוו איז גארענטירט צו געבען גוטע סאטיספעקשאן און ווענג לייבאר אין קיטשען.

טישען מיט רונדע פיס

12 אינטשעס די ברייט, צינעהמען זיך ביז 6 פוס מיט דריי ברעטער רעגולאר פריז $15.00 צוליעב יום טוב $10.60

דרעסערס

פון $7.00 און העכער

$1.00 איינצאהלען

איין דאלער א וואך

קיטשען טעבעלס

מיט א גרויסען שיפלאד אין מיטען רעגולאר פריז 3 דאלאר ספעציעל פאר יום-טוב 2 דאלאר

א גרויסער בארגיין אין גראפאפאנס

איהר קענט מאכען פרעהליך אייער הויז בלויז פאר

$5.95

איהר וועט האבען אן אמת'ע שמחה ווען איהר וועט קויפען א גראפאפאן

1000

קיטשען טשטרם

רעגולאר פריז 60 סענטס צוליעב יום-טוב 48 סענט

בלויז $1.00 א וואך

פערלירט ניט די געלעגענהייט בענוצט זיך מיט דעם ספעציעלען אויספערקויף פון פאר יום-טוב ווי אויך מיט דעם וואס מר. יאללעס גיט אייך די געלעגענהייט

$1 איינצאהלען

בלויז

קומט אן איבערצייגט אייך אז אלעס וואס מיר אדווערטייזען איז ריכטיג

1.00 איינצאהלען

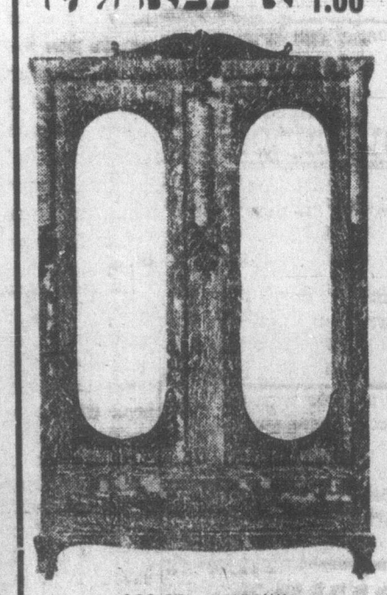

שאפעס $28.00

1.00 איינצאהלען

1.00 א וואך

L. YOLLES 379 Queen St. West

Phone Adel. 1345